

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2016.

Април 2016.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца	6

1. Експертиза готовог новца

У првом тромесечју ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је укупно 1.320 фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 14,9% мање него у истом периоду претходне године, када су откривена 1.552 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 2,6% (1.941.450,00 динара у првом тромесечју 2016. у односу на 1.993.900,00 динара у истом периоду 2015). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

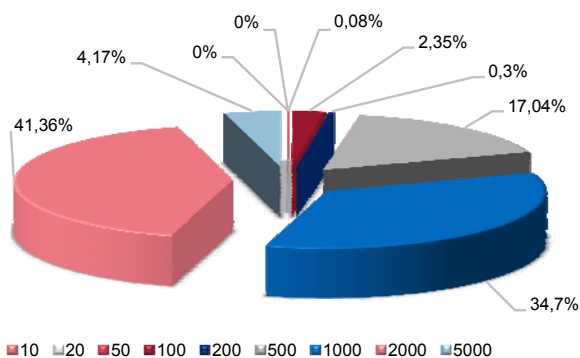
Табела 1. **Фалсификоване новчанице готовог новца
јануар–март 2016.**
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	55	546	458	225	4	31	1	0	0	1.320
Учешће у %	4,17	41,36	34,7	17,04	0,3	2,35	0,08	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000, 1000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 93,1% броја фалсификата новчаница готовог новца.

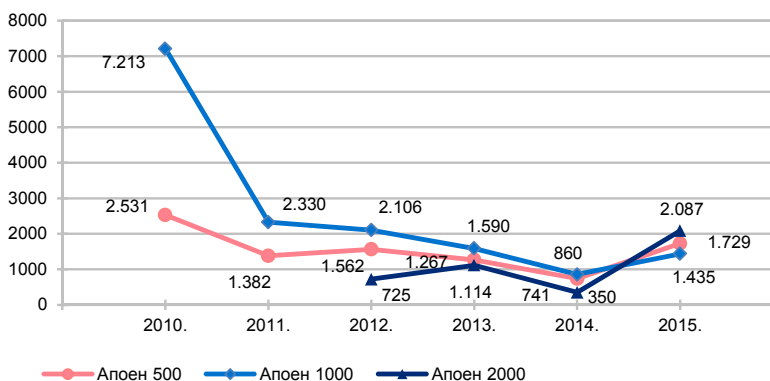
Графикон 1. **Апоенска структура фалсификованих
новчаница готовог новца
у периоду јануар–март 2016.**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата та три најзаступљенија апоена динара у последњих шест година.

Графикон 2. **Најчешће фалсификовани апоени готовог новца**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

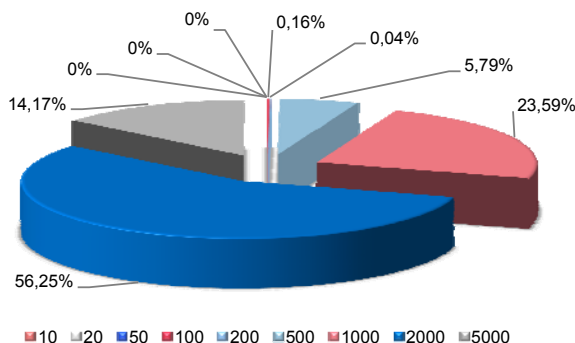
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,8% фалсификата готовог новца.

Табела 2. **Фалсификоване новчанице готовог новца**
јануар–март 2016.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	275	1092	458	112,5	0,8	3,1	0,1	0	0	1.941,5
Учешће у %	14,17	56,25	23,59	5,79	0,04	0,16	0	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. **Апоенска структура**
фалсификованих новчаница готовог новца
у периоду јануар–март 2016.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 31. марта 2016. износио 288,7 милиона комада новчаница, или 161,3 милијарде динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 4,6 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривена су 12.034 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 31. 3. 2016.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.906.342	14.531.710.000
2000	32.069.466	64.138.932.000
1000	63.619.508	63.619.508.000
500	19.955.108	9.977.554.000
200	19.480.903	3.896.180.600
100	24.869.215	2.486.921.500
50	25.373.697	1.268.684.850
20	40.289.862	805.797.240
10	60.101.845	601.018.450
Укупно:	288.665.946	161.326.306.640

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–март 2016. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривено је 920 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је два и по пута више него у истом периоду 2015. године, када је откривено 367 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

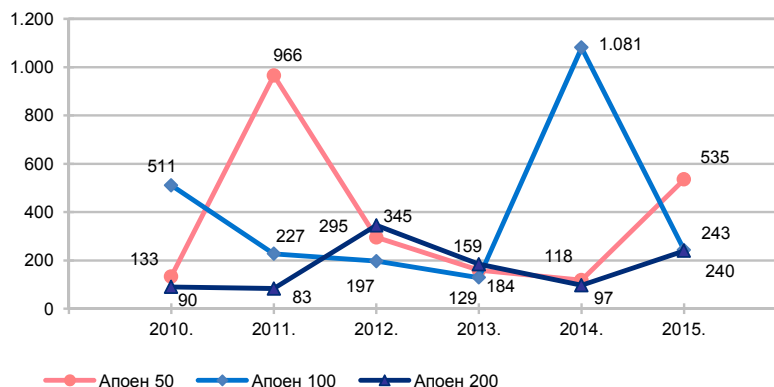
Табела 4. Фалсификоване новчанице ефективног страног новца јануар–март 2016.
(у комадима)

Валута	EUR					Укупно EUR	USD	Укупно USD	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	EUR	100	USD		
Комада	50	37	203	570	14	874	37	37	9	920
Учешће у %	5,4	4,0	22,1	62,0	1,5	95,0	4,0	4,0	1,0	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду откривена су укупно 874 комада фалсификованих новчаница евра, што је 3,2 пута више него у истом периоду претходне године, када су евидентирана 273 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 50, 100 и 200 евра, у последњих шест година приказан је на Графикону 4.

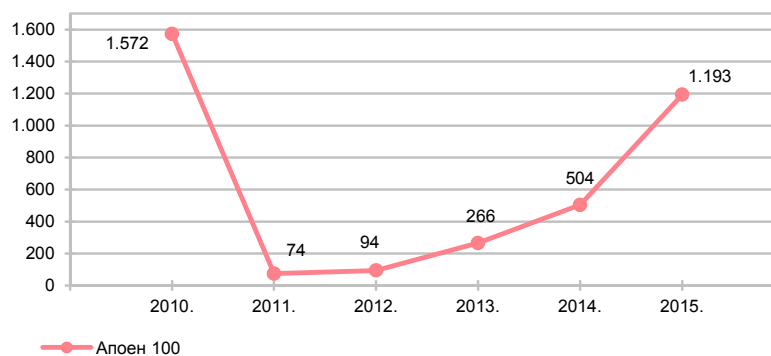
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У прва три месеца ове године откривено је 37 фалсификованих новчаница америчког долара, што је 2,4 пута мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 90 комада тих новчаница. Од јануара до марта ове године евидентиран је искључиво фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих шест година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

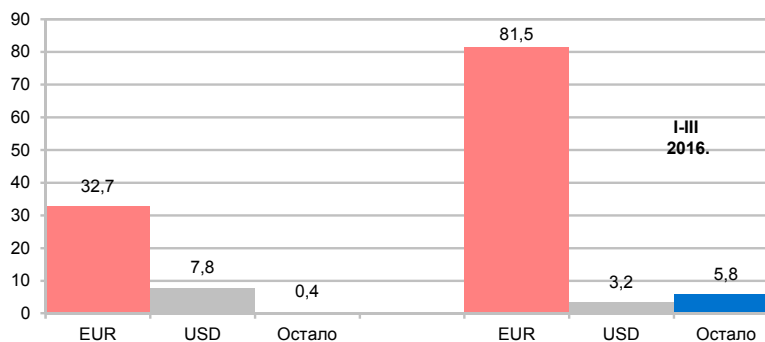
Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице четири валуте: швајцарског франка (шест комада), немачке марке (један комад), британске фунте (један комад) и мађарске форинте (један комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–март 2015. и 2016.

(износ у хиљадама EUR)

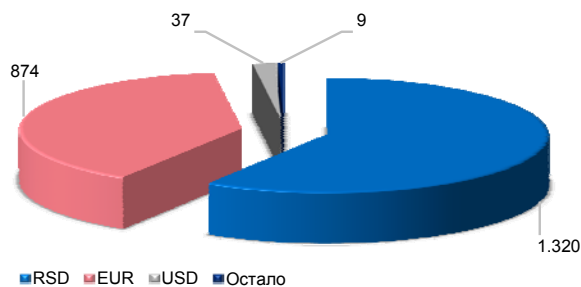
Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–март 2016. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница откривених у периоду јануар–март 2016.

(у комадима)

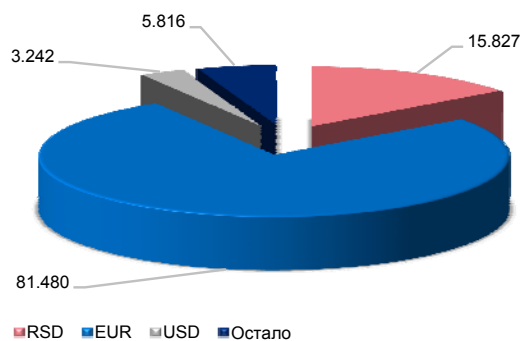
Извор: Народна банка Србије.

¹ За прерачун вредности других валута у евро за 2015. и 2016. годину примењен је средњи курс на дан 7. априла 2016. године.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (58,9%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у прва три месеца 2016. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима² (Графикон 8).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница откривених у периоду јануар–март 2016.
(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (76,6%), затим домаће валуте (14,9%) и америчког долара (3,1%).

² За прерачун вредности осталих валута у евро примењен је средњи курс на дан 7. априла 2016. године.